

Binotater et drifts- og avlstiltak

"Selv det svakeste blekk er sterkere enn det beste minne..."

Planlegging og forbedring av produksjonen gjøres best på grunnlag av erfaring fra tidligere år. Det er derfor viktig å gjøre notater og ha dem samlet og systematisert på ett sted. Dette kapitlet inneholder hjelpemidler for tilleggsnotater ut over det som er minimumskrav til dokumentasjon i KSL-birøkt. Det blir for øvrig sterkt oppfordret til å gjøre mer omfattende notater enn det KSL-birøkt krever!

Det er mange måter å gjøre notater på, vi kan;

- notere i en kladdebok/notisbok
- lage egne notatskjemaer
- notere på Norges Birøktelags «Dronningkort» (eksempel vedlagt, kan kjøpes på Honningcentralen)
- notere på skjemaer utarbeidet til bruk i bigård og birom (eksempel vedlagt, brukes som kopieringsoriginal)

Å notere i bigården har tre hovedhensikter:

Ved å føre notater over hvilke operasjoner du gjør i bikubene og i hvilken tilstand bifolket er hver gang du steller, vil du kunne vite hva som skal gjøres i den enkelte kube neste gang, og når dette skal skje. Dette fører til at du kan planlegge hvilket utstyr du skal ha med, og du slipper å stille bikubene mer enn det som er høyst nødvendig.

Ta vare på erfaringene fra år til år:

Ingen lærebok er så god som ens egne notater når de blir ordentlig ført. Når du har en ledig stund, gjerne i løpet av vinterkveldene, kan du ta fram permen og gjennomgå det arbeid som er utført og planlegge for framtiden.

Velge ut ønskede dronninger:

En av forutsetningene for avlsmessig framgang hos bier er at vi kjenner avlsverdien til de biene vi arbeider med. Denne avlsverdien kan ikke måles direkte. Vi kan bare registrere hvordan den kommer til uttrykk gjennom det miljøet vi gir biene. Dersom vi kan registrere egenskapen til biene gjennom en til to sesonger, har vi et grunnlag til å bedømme hver enkelt dronnings avlsverdi. Ved å sende inn samleopplysninger på «samleskjema for B-kontrollen» som står i Birøkteren hvert år, vil du få hjelp til å velge de dronninger som bør skiftes og de dronningene du eventuelt kan avle videre på. Ved å sende inn disse opplysningene er du også med i det nasjonale samvirke-avlsarbeidet Norges Birøkterlag driver.

Notering av tidsbruk

Notering av tidsbruk er interessant og nyttig for å finne ut hva vi egentlig bruker tid på, og for å se hvor det lønner seg å rasjonalisere. Slik notering er kanskje ikke nødvendig hvert år, men for eksempel før og etter tiltak i driften for å finne ut om tiltakene har virket etter sin hensikt.

Norges Birøkterlags binotatperm og dronningkort

Dronningkortet er et godt hjelpemiddel for noteringer om den enkelte kube. Noen birøktere foretrekker å legge kortet under kubetaket på toppen av kuben, men vi anbefaler at du kjøper den lille permene som er i samme notisbokformat. Permen kan benyttes til inntil 30 kort. Du kan også kjøpe notisbok med plass til notater for 20 kuber.

Forklaring til bruk av dronningkortet:

stamboknummer:

er det nummeret dronninga har fått av dronningavleren (3 siffer) og fødslesåret (2 siffer)

merking:

er nummermerket på ryggen, og/eller farge på lakk eller merke, og/eller vingeklipping

dato:

den dagen du utfører kontrollen

bier, styrke:

oppgi antall tavler (=2 sider) som bimensen kan dekke når tavlene er fullsatt med bier

ungelmengde:

oppgi antall tavler (=2 sider) som yngelens totale areal tilsvarer

egg/la/fs:

tilsvarer egg/larver/forseglet yngel. Oppgi her om yngelstadiene er tilstede;

Tilstede = 1 og ikke tilstede = 0

dronning sett:

merket = ⊙ dronning, umerket dronning = ○,

sverming, stadiet:

oppgi det stadiet som er kommet lengst, se tabell. Dersom svermet: S, dersom stille skifte: SK

sverming, antall:

oppgi antall dronningceller

gemytt:

oppgi karaktersetting for gemytt i skala 1-4 (se tabell)

rom un:

oppgi antall tavler under dronninggitter (i yngelrom)

rom ov:

oppgi antall tavler over dronninggitter (i skattekasser)

fôr:

oppgi hvor mye fôr bifolket får, eventuelt har

sjukdom:

her noteres diagnose, observasjon og behandling

Tabell for karaktersetting

VERDI	S	SK	1	2	3	4
Sverm, stadiet	svermet	stille dronning-skifte	forseglede celler	larver i celler	egg i celler	omme cellekopper
gemytt			svært urolige bier med stor stikkelyst	urolige bier med stikkelyst	rolige bier med lite stikkelyst	svært rolige bier uten stikkelyst